

Голяма трудност представляват усвояването и използването на глаголи с представки. Първокласниците рядко употребяват думи като *пристигам, преминавам, отминавам*. Те се задоволяват с една дума – *отивам*. В речта им рядко се появяват думи, които характеризират свойства и качества на предметите.

Бедният речник довежда до честа употреба на едни и същи думи. Речта е еднообразна, шаблонна и неточна. Когато характеризират различни предмети, учениците използват едни и същи прилагателни имена, които са с широки, неконкретни значения – *голям, лош*. Тези прилагателни се срещат много често в изразите на децата. Като *универсални* думи те заменят по-точните определения.

При овладяване на речниковия състав на езика съществено значение има не само с какво количество думи разполагат децата, но и как ги използват. Ще видим как учениците назовават известните им вече предмети и явления, а също и външните, функционални свойства на предметите.

Значенията на думите в съзнанието на учениците са неопределени, неразграничени едно от друго. В речта си учениците допускат широки *обобщения*. Децата пренасят произволно названията от един върху друг еднороден предмет. Например наричат *шапката – калпак, чашата – канче*, и др. Учениците се затрудняват и често правят грешки, когато свойствата на предметите са сходни. Като характеризират даден предмет с думата *голям*, децата имат предвид не само големина, но и тегло, дължина, дебелина, широчина и т.н. Вместо *висок, многоетажен дом* учениците казват по-общото *голям дом*.

Учениците прибягват и към широка употреба на думите, когато поставената пред тях задача изисква употребата на точно определено прилагателно, за което не могат да се сетят. Като не могат да си спомнят нужната дума, те без колебание я заменят с някоя от най-често употребяваните термини като *лош, хубав*. Има случаи, когато поради незнание на думата вместо прилагателно име използват сходна по звучене дума. Например *сивото коте* става *синьото коте*.

Наличието в езика на думи с различна степен на обобщеност дава възможност мислите да се изразяват с по-голяма точност. В един случай се прибягва към обобщеното наименование на предмета, а в друг – към конкретното му значение. Умението да се използват правилно тези думи свидетелства за по-високо ниво в